

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: УВА-2024/11/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
[www.audit.mn](#)
Улаангом хот
2024 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-AmgalanM@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Т.Намжил
Утас: 70453721, Цахим хаяг: NamjilT@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2024.07.25 № УВА-2024/И/НА-СТА-ТТЗ
танай _____-ны № _____-т

ӨМНӨГОВЬ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Б.КОЛЯ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу сумын Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Өмнөговь сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр худалдан авсан 119.5 сая төгрөгийн өртөгтэй Ковш трактор Засаг даргын тамгын газрын данс бүртгэлд тусгасан боловч биетээр байхгүй, 5 ажлын дутуу олгосон санхүүжилтийн 43.6 сая төгрөгийг өглөгөөр тусгаагүй, тендерийн бичиг хэргийн материал худалдан авсан 0.1 сая төгрөгийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй зэрэг нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэгт “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална”, 5.1.3 дахь хэсэгт “Жинхэнэ хэрэгжилтийн”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.3 дахь заалтад “Бүх өр төлбөр”, 14.4.6 дахь заалтад “Бүх зардал” гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байх бөгөөд оршин байх, толилуулга, нийцсэн бөгөөд зохистой батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн дансанд 2022 оны жилийн эцсээр андуурч орсон 1.3 сая төгрөгийг өглөгөөр тусгасан байсныг 2023 онд буцаан шилжүүлсэн байна.

0200200862

Санхүүгийн тайланд 1.1 сая төгрөгийг хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардалд, 0.3 сая төгрөгийг тээвэр шатахууны зардалд тусгаж тайлагнасан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	804,142,094.56	622,576,885.65
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	200,311,972.33	135,660,583.42
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	200,311,972.33	135,660,583.42
31210	Төгрөг	200,311,972.33	135,660,583.42
31211	Төрийн сангийн харилцах	200,311,972.33	135,660,583.42
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах		
33	АВЛАГА	326,008,507.23	295,797,347.23
33100	Ажиллагчтай холбогдсон авлага		
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	19,678,656.00	15,833,405.00
33500	Бусад авлага	32,495,000.00	60,150,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	495,000.00	36,150,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	32,000,000.00	24,000,000.00
33600	Зээлийн авлага	273,834,851.23	219,813,942.23
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	273,834,851.23	219,813,942.23
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	273,834,851.23	219,813,942.23
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	277,821,615.00	191,118,955.00
35100	Түүхий эд материал	0.00	0.00
35130	Эм боох материал		
35400	Хангамжийн материал	266,076,949.00	156,479,868.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,043,550.00	2,279,260.00
35420	Аж ахуйн материал	40,783,323.00	44,416,988.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,770,000.00	7,090,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал		
35450	Барилгын засварын материал		
35460	Хүнсний материал		
35470	Бусад хангамжийн материал	221,480,076.00	102,693,620.00
35600	Мал амьтад	11,744,666.00	34,639,087.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,696,684,601.19	5,026,174,236.28
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,696,684,601.19	5,026,174,236.28
39200	Биет хөрөнгө	4,644,318,601.23	4,985,258,236.36
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,187,157,668.68	1,187,157,668.68
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-262,506,314.65	-316,990,510.97
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	107,988,500.00	248,778,500.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-86,468,735.81	-61,544,527.52
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	241,055,968.56	275,895,568.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-111,911,617.82	-144,746,280.83
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	75,734,786.97	108,064,786.97

39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-55,737,060.27	-61,837,786.62
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,519,606,700.00	3,727,176,970.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-382,864,691.28	-519,850,906.44
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс		
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	462,930,675.62	626,681,263.62
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-165,667,278.77	-198,526,509.09
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	115,000,000.00	115,000,000.00
39217	Ном		
39300	Биет бус хөрөнгө	52,365,999.96	40,915,999.92
39301	Програм хангамж	2,772,000.00	2,772,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,172,000.04	-2,372,000.08
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	57,966,000.00	46,716,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,200,000.00	-6,200,000.00
39400	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	0	0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5,500,826,695.75	5,648,751,121.93
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,978,382.00	837,452.78
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,978,382.00	837,452.78
41300	Өглөг	3,978,382.00	837,452.78
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	800	
41360	Бусад өглөг	3,977,582.00	837,452.78
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,169,000.00	33,752.78
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,808,582.00	803,700.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,496,848,313.75	5,647,913,669.15
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,496,848,313.75	5,647,913,669.15
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	657,589,947.77	657,589,947.77
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	657,589,947.77	657,589,947.77
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	4,540,840,517.40	4,691,815,219.50
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,309,981,017.51	4,540,749,864.10
51220	Тайлант үеийн үр дүн	230,859,499.89	151,065,355.40
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	298,417,848.58	298,508,501.88
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	5,500,826,695.75	5,648,751,121.93

2.2. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,943,146,383.24	2,339,629,929.61
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	400,724,512.98	377,530,659.61
110	Орлогын албан татвар	186,611,906.98	297,136,816.61
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	186,611,906.98	339,860,323.05
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	123,676,279.58	270,089,858.70
110002	Үйл ажиллагааны орлого	12,244,308.00	5,388,861.79

110003	Хөрөнгийн орлого	40,550,523.40	59,364,549.56
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	8,760,260.00	2,090,000.00
110008	Шууд бус орлого	1,380,536.00	2,927,053.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.00	-42,723,506.44
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		-42,723,506.44
113	Хөрөнгийн албан татвар	28,509,929.00	49,589,707.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,987,730.00	1,857,546.00
113002	Бууны албан татвар	1,054,000.00	1,440,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	24,468,199.00	46,292,161.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	185,602,677.00	30,804,136.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	2,710,813.00	2,782,456.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,510,813.00	2,387,256.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	984,000.00	387,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	216,000.00	8,200.00
1181	Газрын төлбөр	4,759,144.00	7,267,680.00
118101	Газрын төлбөр	4,759,144.00	7,267,680.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	178,132,720.00	20,754,000.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	177,774,720.00	20,754,000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	358,000.00	
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	474,152,826.72	712,771,110.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	474,152,826.72	712,771,110.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	470,647,826.72	712,271,110.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,292,977.00	780,931.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	463,354,849.72	711,490,179.00
120009	Бусад орлого	3,505,000.00	500,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,068,269,043.54	1,249,328,160.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	179,887,200.00	343,139,920.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	179,887,200.00	343,139,920.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	112,867,135.00	50,660,162.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	106,507,135.00	45,312,054.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,360,000.00	5,348,108.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,752,021,800.00	853,942,900.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,026,235,800.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	725,786,000.00	853,942,900.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	23,492,908.54	1,585,178.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23,492,908.54	1,585,178.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,489,784,828.52	1,810,876,079.21
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,489,784,828.52	1,769,364,025.21
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,416,050,519.98	1,736,660,933.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	415,052,800.17	565,341,779.92
210101	Үндсэн цалин	307,387,989.88	340,450,626.52
210102	Нэмэгдэл	56,297,219.99	155,185,506.91
210104	Урамшуулал	21,978,982.00	38,098,536.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	29,388,608.30	31,607,110.49
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,340,174.55	68,695,982.57
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,731,141.58	48,169,386.04
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,195,895.89	5,667,009.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,349,997.58	4,533,588.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	665,264.51	931,992.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,397,874.99	9,394,005.82
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	389,178,874.33	36,453,849.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	33,667,704.33	6,616,761.58
210302	Түлш, халаалт	355,511,170.00	29,837,088.00
210303	Цэвэр, бохир ус		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,890,665.00	56,956,081.98
210401	Бичиг хэрэг	4,001,040.00	4,884,480.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,754,450.00	43,001,680.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,653,058.00	2,399,186.98
210404	Ном, хэвлэл		
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,482,117.00	6,670,735.00
2105	Нормативт зардал	0.00	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,090,600.00	543,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		

210604	Урсгал засвар	17,090,600.00	543,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,888,000.00	10,666,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,888,000.00	10,666,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,251,162.00	377,785,470.25
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,421,800.00	375,821,180.25
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	547,200.00	547,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	267,800.00	202,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	150,481.00	51,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	110,000.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	349,000.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	404,881.00	553,440.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	504,358,243.93	620,218,268.91
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	237,317,885.00	312,832,746.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,555,400.00	30,154,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	259,484,958.93	277,230,822.91
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,073,734,308.54	32,703,092.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,005,600.00	31,117,914.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,921,600.00	
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		28,157,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,084,000.00	2,960,414.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0	0
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,049,728,708.54	1,585,178.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,026,235,800.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,630,908.54	
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,862,000.00	1,585,178.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	41,512,054.00
223	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	41,512,054.00
223001	Бусад хөрөнгө		41,512,054.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	453,361,554.72	528,753,850.40
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	7,869,264,306.51	377,688,495.00

225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	1,237,587.42	11,250,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	7,527,108,785.51	366,438,495.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	340,917,933.58	
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-7,415,902,751.79	151,065,355.40

2.3. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,557,456,527.52	1,710,350,910.61
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	400,724,512.98	377,530,659.61
110	Орлогын албан татвар	186,611,906.98	297,136,816.61
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	186,611,906.98	339,860,323.05
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	123,676,279.58	270,089,858.70
110002	Үйл ажиллагааны орлого	12,244,308.00	5,388,861.79
110003	Хөрөнгийн орлого	40,550,523.40	59,364,549.56
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	8,760,260.00	2,090,000.00
110008	Шууд бус орлого	1,380,536.00	2,927,053.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0.00	-42,723,506.44
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		-42,723,506.44
113	Хөрөнгийн албан татвар	28,509,929.00	49,589,707.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,987,730.00	1,857,546.00
113002	Бууны албан татвар	1,054,000.00	1,440,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	24,468,199.00	46,292,161.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	185,602,677.00	30,804,136.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	2,710,813.00	2,782,456.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,510,813.00	2,387,256.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	984,000.00	387,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	216,000.00	8,200.00
1181	Газрын төлбөр	4,759,144.00	7,267,680.00
118101	Газрын төлбөр	4,759,144.00	7,267,680.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	178,132,720.00	20,754,000.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	177,774,720.00	20,754,000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	358,000.00	
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	88,462,971.00	83,692,091.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	88,462,971.00	83,692,091.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	84,957,971.00	83,192,091.00

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	74,130,089.00	74,847,091.00
1200045	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,827,882.00	8,345,000.00
120009	Бусад орлого	3,505,000.00	500,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,068,269,043.54	1,249,128,160.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	179,887,200.00	343,139,920.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	179,887,200.00	343,139,920.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	112,867,135.00	50,460,162.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,500,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	106,507,135.00	45,312,054.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,860,000.00	5,148,108.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,752,021,800.00	853,942,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,026,235,800.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	725,786,000.00	853,942,900.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	23,492,908.54	1,585,178.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	23,492,908.54	1,585,178.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,043,537,967.41	1,276,912,150.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,043,537,967.41	1,276,912,150.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	962,045,991.46	1,244,208,258.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	413,586,095.17	565,341,779.04
210101	Үндсэн цалин	305,989,964.88	343,473,219.87
210102	Нэмэгдэл	56,297,219.99	155,146,788.95
210104	Урамшуулал	21,978,982.00	35,071,302.22
210105	Гэрээт ажлын хөлс	29,319,928.30	31,650,468.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,326,981.96	68,695,983.45
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,414,576.76	48,169,384.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,165,895.89	5,666,984.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,334,299.58	4,533,587.49
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	675,264.51	931,991.09
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,736,945.22	9,394,035.16

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	389,178,874.33	36,453,849.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	34,997,867.33	6,616,761.58
210302	Түлш, халаалт	354,181,007.00	29,837,088.00
210303	Цэвэр, бохир ус		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,497,028.00	59,160,004.20
210401	Бичиг хэрэг	3,494,920.00	4,638,090.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,709,650.00	44,170,680.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,653,058.00	2,365,434.20
210404	Ном, хэвлэл		
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,439,400.00	7,985,800.00
2105	Нормативт зардал	0.00	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,493,000.00	5,903,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар	8,493,000.00	5,903,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,702,300.00	11,048,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,702,300.00	11,048,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,451,162.00	378,100,470.25
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,621,800.00	376,136,180.25
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	547,200.00	547,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	267,800.00	202,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	150,481.00	51,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110,000.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	349,000.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	404,881.00	553,440.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,810,550.00	119,504,672.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,643,150.00	89,694,472.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,167,400.00	29,810,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,081,491,975.95	32,703,892.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,220,800.00	31,118,714.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,921,600.00	
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		28,157,500.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,299,200.00	2,961,214.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0	0
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,049,728,708.54	1,585,178.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,026,235,800.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,630,908.54	
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,862,000.00	1,585,178.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,542,467.41	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,538,959.69	
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	2,003,507.72	
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	513,918,560.11	433,438,760.09
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	317,507,135.00	482,090,149.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	317,507,135.00	482,090,149.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	317,507,135.00	482,090,149.00
223001	Бусад хөрөнгө	317,507,135.00	444,250,549.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		37,839,600.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-317,507,135.00	-482,090,149.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-108,800,000.00	-16,000,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	108,800,000.00	16,000,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	108,800,000.00	16,000,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	87,611,425.11	-64,651,388.91
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	112,700,547.22	200,311,972.33
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	200,311,972.33	135,660,583.42

2.4. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,894,483,328.58	3,724,954,391.24	6,418,553,743.75	13,037,991,463.57
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	2,236,893,380.81	3,426,374,661.76	5,538,189,525.44	-125,078,517.13
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	657,589,947.77	298,579,729.48	11,956,743,269.19	12,912,912,946.44
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-71,227.60	0	-71,227.60
Өмчид гарсан өөрчилөлт	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	7,415,993,405.09	7,415,993,405.09
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	657,589,947.77	298,508,501.88	4,540,749,864.10	5,496,848,313.75
2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	657,589,947.77	298,508,501.88	4,540,749,864.10	5,496,848,313.75
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	657,589,947.77	298,508,501.88	4,540,749,864.10	5,496,848,313.75
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0.00	0	-
Тайлант үеийн үр дүн	0	0	151,065,355.40	151,065,355.40
2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	657,589,947.77	298,508,501.88	4,691,815,219.50	5,647,913,669.15

2.5. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,086,347,000.00	1,724,542,137.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,398,779,600.00	1,305,803,642.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,367,504,200.00	1,274,684,928.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	570,019,700.00	565,341,779.04
210101	Үндсэн цалин	519,788,300.00	343,473,219.87
210102	Нэмэгдэл		155,146,788.95
210104	Урамшуулал	17,231,400.00	35,071,302.22
210105	Гэрээт ажлын хөлс	33,000,000.00	31,650,468.00

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	71,252,700.00	68,695,983.45
210201	Тэтгэврийн даатгал	48,451,700.00	48,169,384.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,700,200.00	5,666,984.98
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,560,200.00	4,533,587.49
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,140,200.00	931,991.09
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,400,400.00	9,394,035.16
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	421,876,200.00	398,436,029.83
210301	Гэрэл, цахилгаан	63,122,300.00	43,919,713.88
210302	Түлш, халаалт	357,277,900.00	354,445,115.95
210303	Цэвэр, бохир ус	1,476,000.00	71,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,519,600.00	57,855,004.20
210401	Бичиг хэрэг	6,469,800.00	4,638,090.00
210402	Тээвэр, шатахуун	44,305,500.00	42,865,680.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,570,400.00	2,365,434.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	200,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,973,900.00	7,985,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	27,994,500.00	26,267,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,000,000.00	12,699,800.00
210604	Урсгал засвар	14,994,500.00	13,567,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,060,100.00	11,048,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,060,100.00	11,048,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,269,800.00	8,454,290.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,815,000.00	6,490,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	547,200.00	547,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	331,700.00	202,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	317,500.00	51,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	198,000.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00
210807	Газрын төлбөр	560,400.00	553,440.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	192,511,600.00	138,586,542.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	153,679,000.00	108,776,342.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	38,832,600.00	29,810,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,275,400.00	31,118,714.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,275,400.00	31,118,714.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	28,157,500.00	28,157,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,117,900.00	2,961,214.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	517,567,400.00	402,738,495.00

223001	Бусад хөрөнгө	517,567,400.00	402,738,495.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	170,000,000.00	16,000,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	170,000,000.00	16,000,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,086,347,000.00	1,776,140,032.52
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	352,191,900.00	343,139,920.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих		
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	352,191,900.00	343,139,920.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,510,524,500.00	1,349,808,021.52
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,510,524,500.00	1,349,808,021.52
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	223,630,600.00	83,192,091.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	82,500,000.00	74,847,091.00
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	42,000,000.00	8,345,000.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	99,130,600.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		11,263,949.27
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		62,861,844.27
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	66	66
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2
610001	Төсвийн байгууллага	2	2
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	32	32
620001	Удирдах ажилтан	9	9
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12	12
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3
620004	Гэрээт ажилтан	8	8
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	32	32
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11	11
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8	8
650010	Гэрээт ажилтан	5	5
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8	8

2.6. АУДИТ ХИЙСЭН НЭГТГЭСЭН НЭМЭЛТ ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/ ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	50,460,162.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,948,108.00
210	БАРАА , АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,362,930.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,305,000.00

210402	Тээвэр, шатахуун	1,305,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00
210604	Урсгал засвар	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,057,930.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,057,930.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,585,178.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,585,178.00
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,585,178.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	41,512,054.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	41,512,054.00
223001	Бусад хөрөнгө	41,512,054.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	50,460,162.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	50,460,162.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	45,312,054.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,148,108.00
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Аудитаар нийт 163.2 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 3 зөвлөмж өглөө.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой.

Илрүүлэлт:

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр худалдан авсан 119.5 сая төгрөгийн өртөгтэй Ковш тракторыг сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн А/171 дүгээр захирамжаар байгуулсан ажлын хэсэг 2023 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдрийн №1 дүгээр хүлээн авах акт үйлдэж Засаг даргын тамгын газрын данс бүртгэлд тусгасан байна. Сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/190 дүгээр санхүүжилт олгох захирамжаар 23-ны өдөр 100.0 сая төгрөгийг шилжүүлсэн байна. Гэтэл тухайн ковш нь хүлээж авах үед асахгүй байсан учир 2024 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдөр гэхэд хүлээлгэн өгөх нэмэлт гэрээг 2023 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдөр байгуулж буцаасан байна. Тухайн хөрөнгө Өмнөговь суманд биетээр байхгүй байна.

Зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэгт "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална", 5.1.3 дахь хэсэгт

“Жинхэнэ хэрэгжилтийн” гэж заасны дагуу биетээр байхгүй данс бүртгэлд тусгасан үндсэн хөрөнгийг техникийн нөхцөлд заасан шаардлагын дагуу хүлээн авах.

Илрүүлэлт:

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийгдсэн 5 ажлын 43.6 сая төгрөгийн дутуу санхүүжилтийг өглөгөөр тусгаагүй байна.

Зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.3 дахь заалтад “Бүх өр төлбөр” гэж заасныг мөрдөж өр төлбөрийг санхүүгийн тайланд үнэн зөв тусгах.

Илрүүлэлт:

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөс тендерийн бичиг хэргийн материал худалдан авсан 0.1 сая төгрөгийг санхүүгийн тайланд тусгаагүй байна.

Зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.6 дахь заалтад “Бүх зардал” гэж заасныг мөрдөж зардлыг санхүүгийн тайланд бүрэн тусгах.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгө биетээр байхгүй байна.	1	119.5					1	119.5				
Өр төлбөр дутуу илэрхийлсэн	1	43.6					1	43.6				
Зардал дутуу илэрхийлсэн.	1	0.1					1	0.1				
Дүн	3	163.2					3	163.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Нийт дүн								

Дөрөв. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ	1	1				1		
5	ТЭЗ								
	НИЙТ	1	1				1		

Бэлтгэсэн: Ахлах аудитор

/Т.Намжил/ 2024.03.22

Анхан шатны хяналт хийсэн:
Аудитын менежер

/М.Бат-Амгалан/ 2024.03.22

Хоёр дах шатны хяналт хийсэн:
Дарга, тэргүүлэх аудитор

/М.Батсуурь/ 2024.03.22

